

OPLAKIWAĆ (18) *vb impf*

o oraz oba a jasne.

inf oplakiwać (6). ◇ *praes 3 sg* oplakiwã (3). ◇ *1 pl* oplakiwamy (1). ◇ *praet 3 sg m* oplakiwał (3). *f* oplakiwała (1). ◇ *3 pl subst* oplakiwały (1). ◇ *impers praet* oplakiwano (1). ◇ *part praes act* oplakiwając (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVII w. s.v. oplakać.

Wylewać Izy nad czymś, płakać po kim, po czym, wyrażać żal, skrucę; deplorare Modrz, Cn; lugere Calag, Cn; deflare JanStat, Cn; plangere Calag; complorare, elugere Cn (18) : Leid tragen. Żalować. Smęczyć się/ et Oplakiwać. Lugere Calag 330b.

oplakiwać czego (4): Oplakiwa kościoła zburzonego od Rzymianow Leop Zach 11 arg; ku ípráwówaniu ípráwiedliwósci y wiary Krześciiiánkiéy/ ku zbáwiennému rozmnożeniu/ od woien których sie oplakiwać godzi [a guerris deflendis] SarnStat 4 [idem] 1067; PowodPr 49.

oplakiwać co (10): Y czytałem iuż płaczną Polką Elegią/ kthora oplakiywa śmierć Pogrzebu tamtego. OrzRozm Qv; RejPos 195v; też wiela ludzi czáfem oplakiwamy ftárość ModrzBaz 13v; íam od siebie poczynájąc/ grzechy íwoie żáłośnie wżędzie w piśmie íwym oplakiwa SkarŻyw 117; gorzką żáłością oplakiwála íwowlność íwoię SkarŻyw 440, 482; ActReg 117; Phil N, R4; Tuby iuż nie mowić ále oplakiwać przewrotnóść terážnieyíżego Chrześciiiánftwá PowodPr 48; [HerbOdpow Bbv, Yy4, Yy4v].

oplakiwać kogo (G. a. A.) (2): A záfię brzmiał niezgodliwy krzyk nieprzyaóciól/ y ímętné nárzekánie nád dziatkámi róschodziło fię ktorych oplakiwano [et miserabilis ferebatur vox ploratorum infantium]. BudBib Sap 18/10; LatHar 724.

W charakterystycznych połączeniach: oplakiwać kościoła; oplakiwać grzechy, nieszczęście, przewrotnóść, starość, swowlność, śmierć, upadek, występki, zginienie; oplakiwać żáłością, oplakiwać żáłośnie.

Szeregi: »oplakiwać i narzekać« (1): A ízlá zá nim wielka moc ludu/ y niewiaft/ ktore go oplakiwály/ y ímutnie nád nim nárzekály. LatHar 724.

»żałować (i) oplakiwać« (2): Leid ftellen. Żalować. Oplakiwać. Plangere. Calag 331a; nieták tego żáłował y oplakiwał gdy zboyce ciála ludzkie po drogach rozbijáli PowodPr 49.

Synonim: żalować.

Formacje współrdzenne cf PŁAKAĆ.

Cf [OPLAKIWAJĄCY], OPLAKIWANIE